

סח:

עין משפט
ור מצוה

מרוכה פרק שביעי בבא קמא

מסורת הש"ס

מה טביחה לאתר אף טבחה לאתר. וא"ת והא ממס לאתר קודם ידעת נעלים אי אפשר להיות דומיא לטביחה דה"ל יאוש שלא מדעת וקיימא לן כצ"ל דלא הוה יאוש וי"ל לטביחה נמי אין דרך לטבוח לאתר עד שיבוא לנימוך ונמוך ק"מ סתמא וידועין הנבעלים:

גניבה בנפש הרוכה. וא"ת גניבה בנפש שאני דלא איתקש לטביחה וי"ל דהכא נמי לא איתקש לטביחה אלא כלא היקישא יליף לה מטביחה ולהכי קאמר ר' יוחנן דלדרכה אית לן למילף מכיחה ממכירה: **רבי** יוחנן סבר חיוביה בין לפני יאוש בין לאחר יאוש. תימה ללכאורה קי"ל כרבה דיאוש כדי קני וקי"ל כר' יוחנן דנבי קי"ל דחיוביה אף לאחר יאוש ואמאי חייב אחר יאוש כיון דיאוש קני שלו הוא טובא ושלו הוא מוכר וי"ל דאפשר דלא קי"ל לא כרבה ולא כר' יוחנן דכמה אמוראי נחלקו בשני אלו הדברים:

הוא דאמר בצנועין. וא"ת והא נטעים מחללי אף אחר יאוש דהא סתם גניבה הוה יאוש נעלים כרבה דר"ש^ט א"כ קסברי לטועין דיאוש לא קני ור"ל מודה דאין יכול להקדיש אחר היאוש דסברי יאוש קונה וי"ת דהוה יאוש שלא מדעת שאינם יודעים אם לקטו אם לאו הא גני תמרי דוקא אמרי' נאלו מליאות (ב"מ ד' כג: ושם^י) כיון דשמייה דנמרי תשיב יאוש מדעת וי"ל דהכא לא ספח כולי האי שילקטו שיראים מן הנעלים ולא דמי לתמרי דוקא וחשיב יאוש שלא מדעת ואפי' חילול שכמו שלקטו דמיס יאוש נעלים וא"ת והכי מדה הקדש לחילול שכמו שיכול לחלל מה שצד חבירו קן יכול להקדיש והלא אפי' שאין יכול להקדיש פירות של חבירו יכול לחלל הקדש על חבירו דמשמע דגיש האשה רבה (בבבא ד' פג.) דקאמר אי קדושת דמים משום דכידו לפדותו ואי קדושת הגוף אי דידיה כו' משמע דנקדושת דמים אין חילוק בין דידיה לחבירה וי"ל דלא דמי דהקדש מאחר שהוקדש יאש מרשות נעלים וכמו שהנעלים יכולין לפדותו כמו קן אחר אבל כרס רבני^י הנעלים זכאים לאוכלה בירושלים וא"ת אחתי הרי יכול לחלל מעשר שני של חבירו דאמרין כפרק האיש מקדש וקדושין

דע ספספ גניבה. מיד ממילאשין ואם מוכר גנב לאחר מיד קנה דאיכא תרמי יאוש ושינוי רשות. וממאי שהרי אמרה תורה גנב ומכר משלם ד' וה' והא דלמא לא אייאוש מרה ולאו מכירה היא: אלא לאו משום דספספ גניבה יאוש נעלים היא. אלמא מדיליף ר' אלעזר טעמא מהאי

ש"מ כרס ששט ס"ל דאי שמענא ליה למרה נדידא דלא אייאוש פטור המוכר מד' וה': **ודלמא.** חייביה רחמנא ואפי' דלא אייאוש. לרי"א פריך דיליף מהכא יאוש לסתם גניבה: **ודלמא דשמעיניה דאיאוש.** דהכי משמע קרא אכל סתם גניבה לא חילף מינה: **גניבה בנפש.** הגונב נפש ומכרו אין כלאן יאוש שאין אדם ממילאש על עלמו ורחמנא חייביה אפי' דלא אהנו מעשיו: **לאחר יאוש פלי.** מי ק"ל יאוש גרדא קני כרס ושלו טובא ומוכר או דלמא יאוש לא קני וי"ש דלאחר יאוש מחיב דאהנו מעשיו: **גנב והקדיש משלם כפל.** לנעלים: ואינו משלם ד' וה': דהא כי טעמ דהקדש טעמ ורעהו אמר רחמנא ישלם שנים לרעהו ולא להקדש וכיון דפטריה מכלל מו לא מחיב נטביחה ומכירה דתשלומי ארבעה וחמשה אמר רחמנא ולא שלשה וארבעה וכי מדליח כפל מיימיהו הוו ליה שלשה וארבעה: **מה ציטו שלו אף כל שלו גרסי:** שסקדישו נעלים. ולעולם לפני יאוש: **הוא דאמר.** ר"ל דמלמא כשהקדישוהו נעלים: **סבר לה** לטועין. דלמרינן לקמן (ד' פט.) ככרס רבני הנטעים מניסין כו'. בני אדם חסידים שרויין לקלק יד כל אדם מן העבירה כשיש להן כרס רבני וחוששין שמה אוכלין ממנו טוביה דרכים כלא פדיון: **מניסין פגוש ואומרים כל בללקט מזה.** כל מה שלקטו בני אדם הייס מכאן יהא מחולל. אלמא אפי' דלימיה צרומייהו מפרק ומפיס ליה למעות בקדושה: **והרי חזרה קרן לנעלים.** אי כשהקדישו נעלים כפל אמאי משלם הרי חזרה קרן לידם דאקדשוהו כל היצא דלמיה וכפל לא מחיב אלא כשנמלאת ביד גנב שצאו עדים כדמצינ^י אם המלא ממלא כדו: **כשעמד בידו.** שאלו עדים קודם שהקדישוהו נעלים: **בקויות**

למילתיה וטבח ומכר הוה ליה גולן וגולן אינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה חייב

דף ט: ושם^ט אין לוקחין בהמה טמאה עבדים וקרקעות ממועות מעשר שני ואם לקח יאכל כנגדן בירושלים ופרך אמאי יחזרו דמים למקומן ומשני ככרס אלמא מחללין מעות שביד המוכר וי"ל דהתם הוה כמו גולן דלא לא כרס הוה המקח חזר צו והוה כמו גולן ולא נמילאשו הנעלים ולכנועין דהכא אי נמי התם קנסא נעלמא וכן משמע התם מחוק הסוגיא ומיהו כפרק לולב הגזול (סוה"ד ד' גט.) ושם^י משמע שיכול אדם לחלל [דמין] פירות שביעית של חבירו שלא מדעתו דמיתא אין מוסקין דמי פירות שביעית לעם הארץ ויחר ממון שלש סעודות ואם מסר אומר הרי מעות הללו מחוללין על פירות שיש לי בתוך בימי וכן ואוכלן צמורת שביעית וי"ל דאפקינהו רבנן מרשות עם הארץ כדי שלא יהא נכסל ואוקמינהו ברשות זה שיכול לחלל דהפקר צ"ד הפקר ומיהו קשה דכפ"ק דכבויות (דף יא.) ושם ד"ה הפה"ה משמע דהפודה פטור חמור של חבירו פדיון פדוי ואפילו שלא מדעתו מדבעי ליה פדיונו פדוי לפודה או דלמא פדיונו פדוי לנעלים והוה מדעת נעלים דומה היה פדיונו פדוי לנעלים ויש לומר דפטור חמור לא דמי לכרס רבני כיון דאסור בהנאה הוא כמו הקדש לענין זה שיכול כל אדם לפדותו ולא ממס הוה כהקדש דנהקדש פשיטא לן דפדיונו פדוי לפודה וכפטור חמור מסקינן דפדוי לנעלים ומיהו דבר תימה דהכי מדמי הקדש כלל לחילול דלמא לא יוכל לחלל נטע רבני ומעשר שני של חבירו שלא מדעתו כיון דזכות הוא לו דזכין לאדם שלא בפניו דהא דמבעי לן כלאן בין המוכר (המירס ד' ט:.) החורס משלו על של חבירו לררך דעת נעלים או לאו היינו טעמא דקאמר התם דלמא ניחא ליה למעבד מלואה גממוניה אבל הכא ובי אין טוב להם למלקטים שחיללו אותם הנעלים ממה שיאכלו כלא חילול (וע' חו"ס קדושין ט. ד"ה מתקין): **חייב**

א) גניסין ט: (לקמן ט: דף ט:)
ב) (לקמן ט: דף ט:)
ג) חילין קלט. חמורה ט.
ד) ערסין כה. ע"ש.
ה) (לקמן ט: ד' מעשר שני ט: כ"מ א.)
ו) ד' מעשר שני ט: כ"מ א.)
ז) (לקמן ט: ד' מעשר שני ט: כ"מ א.)
ח) וד"ה חמורה.
ט) אפי' דממון נכוח הוא מ"מ הנעלים ט: העתק ממלטי גרמאטא.

תורה אור השלם
ו. ואיש כי יקדש את ביתו קדש ליה והעריבו הבדן בין טוב ובין רע כאשר תרוך אתו הבדן כן יקדש: ויקרא כו יד

גליון הש"ס
ט"ו ודלמא דשפתייהו אריאשו ט"ו לקמן דף קד ע"ה חו"ס ד"ה רבה אומר:

מוסף רש"י
גנב והקדיש ואחר כך טבח משלם תשלומי כפל. דכשגנבה חילין הוא, ואינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה. דמי טעמ ומכר הקדש הוא, ואין תשלומי ארבעה וחמשה וסגין נהקדש. כדלפינן כההני (ט"ו ג' ע"ה) צא תן אלו. מיטביה כתיב ואתמו אלו תן לו קרן וכל (דקמ"ו ט"ו)